

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 5 marca 2018 r.

Poz. 1419

WOJEWODA ŚLĄSKI

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NPII.4131.4.34.2018 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 2 marca 2018 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r., poz. 744 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”

zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się zmiany nazwy ulicy **"Dywizji Kościuszkowskiej"** (04543) położonej na terenie Gminy Bytom na całym jej przebiegu, na: **"Wiktora Maksa"**.

§ 2. Wykonanie zarządzenia zastępczego powierza się Prezydentowi Miasta Bytom.

§ 3. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4. Zarządzenie zastępcze podlega wykonaniu począwszy od dnia wejścia w życie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania tego obowiązku w ww. terminie tj. do dnia 2 września 2017 r. właściwy wojewoda ma obowiązek wydania zarządzenia zastępczego, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wskazany termin. Wydanie ww. zarządzenia zastępczego, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy winno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z przepisem art. 1.

W przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.300.2017 z dnia 19 października 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Bytom z prośbą o udzielenie informacji, dotyczącej ulicy **"Dywizji Kościuszkowskiej"** położonej na terenie Gminy Bytom tj.: jakie postacie, wydarzenia i podmioty upamiętnia nazwa przedmiotowej ulicy oraz kto i kiedy nadał nazwę tej drodze - w przypadku, gdy była to Rada

Miejska w Bytomiu (Rada Narodowa), poproszono o przesłanie Wojewodzie uchwały w sprawie nadania nazwy ww. ulicy wraz z uzasadnieniem.

W odpowiedzi na wyżej wskazaną korespondencję, Gmina pismem Nr AGA.6625.4.2017 z dnia 23 października 2017 r. wskazała jedynie, że nazwę przedmiotowej drogie nadano uchwałą Nr IX/22/53 Miejskiej Rady Narodowej w Bytomiu z dnia 18 sierpnia 1953 r.

Powyżej wskazanej ulicy "Dywizji Kościuszkowskiej" w Centralnym Rejestrze Ulic (ULIC) prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny nadano identyfikator 04543.

Wojewoda Śląski realizując wymóg wynikający z art. 2 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 3 ustawy, pismem z dnia 16 listopada 2017 r., Nr NPII.4100.300.2017 zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - o wydanie opinii dotyczącej zgodności nazwy ulicy "Dywizji Kościuszkowskiej" położonej na terenie Gminy Bytom z art. 1 ustawy.

W dniu 20 lutego 2018 r. Wojewodzie Śląskiemu została doręczona opinia Nr BUW-940-11(17)/18 z dnia 12 lutego 2018 r. wskazująca, że w opinii Instytutu Pamięci Narodowej nazwa ulicy "Dywizji Kościuszkowskiej" na terenie Gminy Bytom jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.

W wyżej wskazanej opinii podniesiono, iż „*1 Dywizja Piechoty (DP) im. T. Kościuszki (Dywizja Kościuszkowska)* była związkiem taktycznym zorganizowanym przez władze Związku Sowieckiego wbrew władzom państwowym Rzeczypospolitej Polskiej w 1943 roku. Władze Rzeczypospolitej Polskiej nazywały tę i kolejne tego typu jednostki formacjami powołanymi do życia przez Rząd Sowiecki pod polską nazwą, oddzielając polityczny wymiar ich wykorzystania przez Stalina od zrozumienia dla losu szeregowych żołnierzy, którym Sowieci uniemożliwili rekrutację do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej”.

W przedmiotowej opinii również wskazano, że „*1 DP była pierwszą jednostką, złożoną z obywateli RP i podległą dowództwu Armii Czerwonej, utworzoną przez Związek Sowiecki w 1943 r. Decyzję o jej tworzeniu ogłoszono w ramach prowadzonej przez Stalina rozgrywki politycznej przeciw władzom RP zaraz po zerwaniu stosunków z Polską w dniu 25 kwietnia 1943 roku. Formalnie podstawą tworzenia jednostki było rozporządzenie Rady Najwyższej ZSRS z 9 maja 1943 r. Jednostkę formowano w okresie maj-lipiec 1943 r. Ze względów propagandowych nadano jej imię Tadeusza Kościuszki. Na czele 1 DP J. Stalin postawił Zygmunta Berlinga – zdegradowanego dezertera z Wojska Polskiego, który w ramach wewnętrznych decyzji władz ZSRS został mianowany w sowieckich siłach zbrojnych na stopień generalski (...). Polityczny nadzór nad 1 DP formalnie sprawował utworzony na polecenie Stalina Związek Patriotów Polskich z Wandą Wasilewską (członkinią Rady Najwyższej ZSRS) na czele. 15 lipca 1943 roku żołnierze dywizji złożyli przysięgę, w której umieszczono słowa o dochowaniu wierności Związkowi Sowieckiemu i braterstwie broni z Armią Czerwoną”.*

W podsumowaniu ww. opinii wskazano, że „*W kontekście powyższego nie ulega kwestii, iż nazwa ulicy Dywizji Kościuszkowskiej upamiętnia formację wojskową symbolizującą komunizm.*”

Wojewoda Śląski w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy ulicy "Dywizji Kościuszkowskiej", jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy.

Ponadto, w przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.300.2017 z dnia 16 listopada 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Bytom z prośbą o podanie propozycji nowej nazwy ww. ulicy, adekwatnej do nazw ulic, które położone są w najbliższej okolicy.

W odpowiedzi, pismem Nr AGA.6625.4.2017 z dnia 23 listopada 2017 r. przekazana została propozycja nazwy ul. Sudeckiej, jako nowej nazwy dla ulicy Dywizji Kościuszkowskiej. Ponadto do Wojewody Śląskiego wpłynęła propozycja nadania nazwy "Wiktora Maksa".

Wobec zaistniałej sytuacji Wojewoda Śląski postanowił, iż nazwa ww. ulicy „Dywizji Kościuszkowskiej” zostanie zmieniona na nazwę "Wiktora Maksa".

Zgodnie z ogólnie dostępnymi źródłami Wiktor Maks był współzałożycielem i pierwszym prezesem Towarzystwa Sportowego "Poniatowski" - protoplasty GKS "Szombierki" Bytom. W. Maks był znanym lokalnym działaczem sportowym.

Reasumując, wydanie zarządzenia zastępczego, w sprawie zmiany nazwy ulicy z „Dywizji Kościuszkowskiej” na „Wiktora Maksa” należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze, zgodnie z art. 6c ustawy, w związku z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2495), służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia zarządzenia, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda Śląski

Jarosław Wieczorek

Otrzymują:

- 1) Rada Miejska w Bytomiu,
- 2) a/a.